

Tržaja vsaki dan
 Naj se medelci in prazniki od 5. uri, ob ponedeljkih od 9. uri zjutraj.
 Ponedelke številke se prodajajo po 3 mrc (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, ljubljani, Gorici, Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Postojni, Dombeju, Solkanu itd.
 Vse oglase se računajo po vrstah (široke 13 mm, visoke 10 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stot.; za oglasnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst K 20, vsaka naslednja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 st. beseda, najmanj pa po 10 stot. — Oglase sprejema inšeriatni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le opravi „Edinosti“.

Edinost

Glavno političnega društva „Edinost“ za Primorsko

V edinosti je moč!

Naročnina 1906.

za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokoplasi se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 19. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik: koncesija lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna koncesija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-hranilišni račun št. 841.652.

TELEFON štov. 1167.

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Varujmo se sirenskih glasov!

II.

Dotičniki, ki vedno govore, da se vse javno življenje v Trstu mora preporoditi v duhu krščanskem in postaviti na krščanske principe, naj bi vendar enkrat prestopili od tacega splošnega zatrjevanja k določnim, konkretnim pojasnilom, kako si oni praktično predstavljajo to preporojevanje tržaškega življenja v duhu krščanskem? Po katerih poteh hočejo doseči, s kakimi sredstvi, s kakimi pripomočki in s — kakimi zvezami? Na to vprašanje nismo še nikdar dobili kakega decideranega, pozitivnega odgovora. To pa vemo pozitivno, da se taki kliči v nekaterih slovenskih listih po „preporodu v krščanskem duhu“ oglašajo redno tedaj, kadar se hoče vreči poleno pod noge — slovenski narodni stranki v Trstu! Kakor da bi bili pristaši te stranke sami pogani in bi nje program vseboval same poganske principe! To nas utrja v prepričanju, da se s „preporojevanjem v duhu krščanstva“ — namernje še kaj družega, kar naj bi služilo izvestnim političnim namenom krogov, ki ne gledajo ravno posebno radi našega — narodnega gibanja!

„Preporojevanje v duhu krščanskem“ naj daje formo za snovanje posebne organizacije, ki naj bi služila gori omenjenim namenom!

To je naše neomajno uverjenje. Nu, glasniki „preporojevanja“ trde, da je to resilna ideja tudi v narodnem pogledu za tržaške Slovence, ker da bi se po vplivanju krščanske misli in krščanskega naziranja vblažile strasti, jačil smisel za narodno in politično pravičnost, kar vse bi blažilo vplivalo na narodno in politično razmerje med Italijani in Slovenci. To da bo gladilo pot narodnemu pomirjenju, a po doseženem narodnem pomirjenju se neha tudi nevarnost za narodni obstanek tržaških Slovencev.

V tej smeri se — circim circa — giblje argumentovanje njih, ki kličejo po preporodu našega življenja. Namera gre torej za tem — na tem ni dvomiti — da bi se v Trstu zasnova močna krščanska organizacija.

Sedaj je vprašanje: je-li res pričakovati, da bi taka organizacija res tako blažilo vplivala na naše sodeželane druge narodnosti? Iz polnih prs kličemo v svet, da — ne! Izbruhi v „Amicu“ govore, da ne! Če se niti italijanski svečeniki, torej oni, ki naj bi bili voditelji njim, ki naj bi z nami Slovenci v skupni organizaciji delovali za ublaženje strasti, uglačenja nasprotstev in narodno pomirjenje — če se torej niti ti, ki bi imeli prednjačiti z lepim — krščanskim izgledom, nečejo ublažiti in pomiriti: česa moremo pričakovati šele od italijanskih lajnikov? Pa saj nas uči izkustvo! In to je največi in najzanesljivi

učitelj. Ni mnogo časa temu, ko je bilo v bratovščinah, ki so jih vodili italijanski svečeniki, na tisoče slovenskih žena, tako, da se lahko reče, da je v vseh teh bratovščinah slovenski element ustvarjal veliko večino. — A kako se je godilo tej večini v onih bratovščinah v jezikovnem, oziroma narodnem pogledu? Ukle-njen je bil slovenski živelj v pravo duševno robstvo. Da niti ne govorimo o ravnopravnosti z italijanskim jezikom, konstatujemo, da slovenski jezik, ne le da ni užival nikake pravice niti v najmanji meri, ampak je bil principijelno in sramotno izključen! In to zopet ne le od cerkvenih pobožnosti, ampak pre-povedano je bilo onim tisočem slovenskih žena celo v medsebojnih pogovorih rabiti svoj materini jezik, kadar so nastopale pod imenom bratovščine! Še danes žive v Trstu svečeniki — in mi bi lahko postregli z imeni —, ki so šli v svoji italomaniji tako daleč, da so onim slovenskim ženskam priporočali, naj tudi doma italijanski vzgajajo otroke, ker slovenski jezik da je „manje vreden — barbarski“!

Če uvažujemo sedaj, kakov vpliv ima v obče žena na vso rodbino, in če se spominjamo, da je bilo naših žena na tisoče v italijanskih konfraternah, potem si pač lahko izračunamo: koliko neizmerne škode v nacionalnem pogledu je trpel naš živelj od tega, da je bil z Italijani v skupni organizaciji!

In kar se je godilo v konfraternah — torej v pobožnih družbah — bi se godilo v vsaki skupni organizaciji. Mi že kar vidimo plastično pred očmi: naši, itak že preblagi, bi se „blažili“ še bolj, Italijani pa bi ostajali, kar — so bili! Naši, itak že, po naravi, po temperamentu, radi odjenljivi izlasti v jezikovnem pogledu, bi popuščali bolj in bolj, oni drugi pa bi bili gospodarji!! Naši bi postajali nacionalno indiferentni, ali pa celo direktno sovražniki vsaki narodni odločnosti na slovenski strani, Italijani pa bi ostajali — zavedni Italijani. „Preporodili“ bi se torej le naši na — slabše v narodnem pogledu. Ne, po takih poteh mi ne smemo iskati narodnega mira, kajti prišli bi le v narodno mrtvilo! Če se hočemo mi tržaški Slovenci narodno ohraniti, moramo a priori izključiti vsako skupno organizacijo z Italijani, dokler se ne preporode ti poslednji, posebno pa — njihovi „krščanski voditelji“.

Dotlej so vsi kliči po „preporajanju“ nevarni sirenski glasovi, ki naj se jih tržaški Slovenci varujejo! Če se hočemo narodno ohraniti, če si hočemo ustvariti trdno narodno pozicijo, če hočemo naše sodeželane druge narodnosti prisiliti v spoštovanje do nas, mora biti naša politika vzletno, impulzivno narodna!

In menijo li oni slovenski krogi, ki vedno kriče po „preporodu“, torej proti dosedanji narodni politiki v Trstu, menijo li, da bi krščanstvo med Slovenci res kaj pridobilo po takem preporodu? Saj stoji dejstvo, ki je ne more utajiti nikdo, da Slovenec, odpadši od svoje narodnosti, nikdar ne postaja bolj — veren! Seveda ne mislimo tu na tisto italijansko formalno pobožnost, ki vidi svoj najvišji izraz v — umetelnih ognjih in godbah in družih blestečih vnanjostih, ampak mislimo na resnično pobožnost. Dotični klicatelji po „preporodu“ naj torej razmislijo, če jim je res do tega, da se Slovenci tržaški narodno ohranijo! Tem poslednjim pa kličemo še enkrat: Varujte se sirenskih glasov.

Avstrijska poslanska zbornica.

(Brz. poročilo.)

DUNAJ 12. — Zbornica je nadaljevala drugo čitanje predloge o volilni reformi. — Generalni govornik contra posl. Stein je zastopal znano stališče vsenemcev, ki so proti volilni reformi le zato, ker ista škoduje Nemcem. Govornik, večkrat pozvan od predsednika na red, je jako hudo napal poslance dr. Šusteršiča in Šukljeja ter načelnika odseka za volilno reformo posl. Ploja. Očital je obema prvima sramotne, dru. Ploju pa zločinske čine.

Generalni govornik pro je naglašal, da tvori sedanja volilna reforma le stopinjo v dosego prave splošne volilne pravice. Posl. Šusteršič, Šuklje in Ploj so energično protestirali proti klevetam posl. Steina, ki je od svoje strani vzdržal svoje trditve v vsem svojem obsegu. Ker je vnovič žalil omenjene poslance, ga je predsednik zopet poklical na red. Zbornica je s pretežno večino sklenila pričeti o predlogi volilne reforme specijelno debato, ki se ima izvesti v 13 skupinah. Prihodnja seja jutri.

Volilna reforma.

Lahko možno je, da komu pada v oči, ker smo odnehalo od ostre borbe proti naši slovenski delegaciji radi volilne reforme, oziroma, radi vnebovpijoče krivice, ki grozi našim bratom na Koroškem.

Pred vsem moramo glasno poudariti, da mi urejamo svojo taktiko vsikdar izključno le po ozirih na korist slovenske stvari. Tej zastavljamo vse druge obzire. Vsikdar se radi odpovedujemo tudi najlepšim hipnim efektom, če vemo, da s tem koristimo slovenski stvari. To je naš vrhni princip. Zato nočemo urejati svoje taktike ne po osebnih simpatijah ali antipatijah, ne po naših navskrižjih z drugimi slovenskimi strankami. Naj se imenuje mož dr. Tavčar, ali dr. Šusteršič, mi mu ne bomo delali težav kadar hoče storiti kaj dobrega.

Nu, glede volilne reforme stoji stvar tako, da je „Zveza“ obljubila najresnejšo in premišljeno akcijo, da se kričeče krivice volilne reforme

za Koroško odpravijo. Mi smo sicer takoj izrazili svoje velike dvome in naglašamo, da smo tudi danes daleč proč od vsacega optimizma. Ali gospodje voditelji slovenske politike so obljubili slovesno, a mi nočemo dati nikomur niti sence kake pretveze, da bi se mogel pozneje izgovarjati, da smo tudi mi kaj zakrivali, radi česar da ni stvar uspela. Gospodje so obljubili in mi jim nočemo kratiti prilike, da svoje besede pretvorijo v dejanja!

Tu gre za velik življenski interes skupnega Slovenstva, a mi bi bili slabi rodoljubi, ako bi nam bilo vprašanje: kdo naj doseže? — više nego vprašanje: ali se kaj doseže! Kdor odvrne krivico, temu ne bomo odrekli priznanja. Mi nočemo torej kvariti akcije, marveč čakali bomo pozorno in nestrpnost te akcije in nje vspeha. Zvesti svoji politiki stvarnega interesa slovenskega naroda pozivljamo vse slovenske poslance — brez razlike političnega življenja — in vse znjimi združene slovenske poslance, naj v tej zadnji uri združijo svoje moči in storijo vse možno, da se od koroških bratov odvrne silni in usodni udarec. Če se to posreči, bomo v božjem imenu prenašali krivico, ki jo je nam samim prinesla volilna reforma in bomo radi izrekli priznanje njim, ki bodo priznanja vredni. Istotako bomo pa znali oistro soditi, če se izkaže, da je bila obljuba le pesek v oči in da se je uprizorilo le dozdeven manevar. To je naše stališče v sedanjem hipu vsprko volilne reforme. Mislimo, da je korektno, rodoljubno, slovensko.

Iz Bosne.

Te dni smo bili priobčili „Glas iz Bosne“. Dopisnik je bil konstatiral važno dejstvo, da se bosanski frančiškani — ti nositelji katoliške stvari v Bosni — nikakor ne strinjajo z gonjo sarajevskega „Hrvatskega dnevnika“ proti Srbom, marveč da jo obsojajo, čemur so po nekoč dali izraza s tem, da so „Hrvatski dnevnik“ — sežgali. Mej tem je rečeni sarajevski list priobčil nekaj člankov, v katerih je trdil, da tudi frančiškani popolnoma soglašajo s sedanjo politiko sovražstva proti Srbom. Sedaj pa priobčuje zagrebški „Obzor“ dopis iz frančiškanskih krogov, v katerem je podkrepljena trditev našega dopisnika, da sedanja oficijelna katoliška — politika gre za tem, da bi potisnila frančiškane.

Dopisnik v „Hrvatskem dnevniku“ je zatrdil, da frančiškani že 24 let žive z nadskofofom Stadlerjem v lepem miru. „Obzorov“ dopisnik oporeka temu in opozarja na čase Ciričevega provincijalstva. Za svečenike, ki urejajo „Hrvatski dnevnik“ je karakteristično že to, da imenujejo brate svečenike — garjeve ovce. Dopisnik „Obzora“ pravi, da hoče odgovoriti na kratko, ker noče imeti mnogo posla s svečeniki kakoršna sta Šegović in — Barbić.

svojo neskončno ljubezen, preseči te: — ljubi me, bodi moja!

Takrat si mi poslala „korbec“ in na dnu te je bilo ono moje pismo — ki sem ti je jaz pisal.

„Koš“ si mi dala za mojo ljubezen, koš za mojo udanost!

Toda, naj bo! „Petroštav“ sem se in zato nisem zagnal tistega koša tja ven na dvorišče skozi okno. Shranil sem ga in imam ga še sedaj. Po družega nisem še šel nikamer. Sedaj zadostuje mi ta koš popolnoma za moje potrebe; morda s časom, ko se naveličam prvega koša, poiščem mu družbo.

O ti presneti koš! Britke, tužne ure sem takrat užil radi tebe. In testament sem napravil, vzel slovo od sveta ter sklenil — umreti.

Pa kako?! — Naj se obesim? — Brrrr! to je grd konec in nedostojno je kazati blagi smrti — jezik, kakor ga navadno vsi obešenci.

(Zvršetek pride.)

PODLISTEK.

Moj prvi - koš....

Spisal Drago Komac.

In kakšen je ta moj prvi koš, kaj si mislite? Gospod urednik, le nikar si ne domišljajte zmagonosno svojega slavnega uredniškega koša. Tudi ti kraška kmetica, ki nošiš dan na dan na svoji brunni glavici — koš v Trst, ne misli, da ga tudi jaz morda. Tolminski kmetič je v možakarji tam gori z nad Gorice, že „rajtajo“: aha, aha — oprtnik je! Ego — nobeden ni od teh!

Nekoč je bilo, — prav za prav vas itak vse vkup nič ne briga, kdaj in kje sem dobil ta moj prvi koš: a ker ste najbrže radovedni, pa vam povem.

Ta moj prvi koš, ali kakor ga tudi imenujejo — korbec, darovala mi ga — oziroma

— jo je neka mlada gospica. Toda kaj go-spica — mlado dražestno dekle je to bilo. Lepo in krasno — očarujoče kakor majnikovo jutro.

In to je bilo tako!

Prišel sem bil z leti v tisto dobo, ko se človek zmisli na ženitev. V one dneve ko začujemo sanjati o zvezdah in luni, ko poslušamo zamaknjeni idealnega slavčka — ki poje svoji ljubici podoknico. To so tisti srečni časi, ko nam je ves svet lep čaroben vrt, vsaka skala romantična, in vsako drevo, s svojimi ravnimi in krivimi, polomljeni in suhimimi vejami: najlepša poezija.

No in takrat mi je rekla moja mlada duša: „Korle — piči — piči, vdari na struno ljubezni — zaljubi se!“

Ubogal sem jo — ter sem se zagledal v ono krasno dekle. Lepi časi — lepi!!

Zaljubljen sem bil popolnoma: Od nog do vrh glave, na dolgo in široko, od zunaj in znotraj. Pa da bi ne bil zaljubljen?! Oho — ko bi videli njene krasne oči, črne kakor

temna noč; one kodraste črne lase: njena rožnata lica; tista, po najslajšem poljubu hrepeneca utka in njene bujne, nedolžno-nežne grudi, njen zapeljivi vitki stas — uh je — več nego eden od vas vseh bi se bil z menoj vred zaljubil vanjo. In ta moj komet imenoval se je — Eda!

Eda — že ime je lepo! Edi, ti si bila ona, ki mi je darovala — prvi koš, oni koš, ki ga hranim še vedno za spomin na tebe, na mojo prvo ljubezen, na one minule — krasne čase.

Torej zaljubljen sem bil in tako zaljubljen, da sem se lotil, čeravno sem vedel, da ni bila muza moja krstna botra, celo pesni — „kovati“.

Eda....

Mesec tam visoko plava,

tiha, mirna je poljana,

ah in Eda moja sladko spava...

In, iz te moje ljubezni do tebe, Eda porodilo se je pismo — prvo moje „zaljubljen“ pismo, v katerem sem ti odkril vso

„Frančiškani ne morejo biti beduini Stadlerjeve karavane. Vsa provincija je izrekla profesorskemu zboru v Visokem (tem prvoborniku franciškanske in prave hrvatske misli) svojo radost na njihovem postopanju.“

Tu konstatuje „Obzorov“ dopisnik, da je uredništvo „Hrvatskega dnevnika“ „jedn glavnih agitatorjev v onih famoznih memorandumih posvetnega svečenstva“.

Ta konstatacija je za nas jako dragocena, ker potrjuje resničnost trditve našega dopisnika, da se hoče franciškane — ker so prerodoljubni in preneodvisni — odtisniti in jih nadomestiti z odvisno posvetno duhovščino.

Na trditve v „Hrvatskem dnevniku“, da je Stadler „ustvaritelj“ hrvatstva v Bosni, odgovarja dopisnik v „Obzoru“, „da so franciškani edini ohranili hrvatstvo v Bosni in daje nadškof Stadler le na škodo hrvatstva prišel v Bosno“.

Tudi te izpovedbe podčrtujemo debelo, ker zopet potrjuje to, kar je rekel naš dopisnik o vrlinah in zaslugah francižkanov.

Zanimivi so nastopni odstavki v „Obzorov“ dopisu, ki dokazujejo, zakaj da franciškani ne morejo v miru živeti z nadškofom Stadlerjem!!

a.) Stadler kvari delo, ki so je započeli bosanski franciškani, kvari delo pravih hrvatskih interesov, a kvari je s tem, ker je mohamedance in Srbe izzval proti hrvatski misli; b.) Stadler porablja denar samo za vzgojo posvetne duhovščine, in sicer denar, ki mu ga daje vlada pod naslovom: „Proračun za bogočastje in nauk“; c.) nadškof Stadler prav po mačehovski proganjanja franciškanske župnike; d.) nadškof Stadler razceplja brez dovoljnih kanonskih vzrokov franciškanske župnije. Kanon pravi, da se župnije ne smejo cepiti, ako župnik matice in župniki odcepljenih župnij ne morejo pristojno živeti.

Slednjič konstatuje dopisnik „Obzorov“, da nadškof Stadler dopušta, da se z denarjem iz cerkvene blagajne naroča „Hrvatski dnevnik“ ter da je povodom zadnjih duhovskih vaj obremenil posamične svečnike po 50 do 100 kron in več v pokritje — deficita „Hrvatskega dnevnika“. To nam zopet potrjuje, da je „Hrvatski dnevnik“ organ nadbiskupa Stadlerja in da je poslednji moralno odgovoren, kar počenja uredništvo z glasovitim Barbićem vred.

Z zadovoljstvom smo ponatili te konstatacije v „Obzoru“, ker popolnoma soglasajo s tem, kar je trdil naš bosanski dopisnik: daje divjanje v „Hrvatskem dnevniku“ proti Srbom najeto od strani, ki so interesirane na tem, da se Slovanstvo v Bosni-Hercegovini ne konsolidira in da ostane zastrupljeno po sovraštvu med Srbi in Hrvati!

Otvoritev hrvatskega sabora.

(Brzojavno poročilo).

ZAGREB 12. Po slovesni otvoritvi je hotel predsednik priobčiti bodoče delovanje sabora. Komaj je pa vstal, je skočil po koncu član starčevićanske stranke posl. dr. Pavelić, ne da bi bil prosil za besedo, prečital daljšo izjavo proti predsedniku, ki je v nekem časniku razžalil starčevićovo stranko. Predsednik je z ozirom na poslovni red odtegnil dr. Paveliću besedo. Pavelić je čital dalje, kar je provzročilo pri pristalih koalirane stranke viharan protest. Iznemada so vrgli socijalni demokratje v dvorano letake, v katerih se zahteva splošna volilna pravica. Poslanec dr. Vladimir Frank je zaklical koalicijskim poslancem: Lopovi! (Vrišč. Več poslancev koalicije je hitelo proti dr. Franku). — Ko se je vrišč nekoliko polegel, je vstal dr. Frank, da bi, kakor se sodi, prekladal žaljenje. Zaklical je pa: Gospoda moja! Ako ne bi bili od nas dobili mandatov, bili bi politične ničle! Te besede so pa provzročile nov vihar. V vrišč se je mešala tudi galerija, ki je psovala izlasti dr. Franka. Predsednik je zagrozil, da ukaže izprazniti galerijo. Vrišč je trajal še dalje.

ZAGREB 12. Ko so bile prečitane dosle uloge, je posl. Lukinić (resolucijski) govoril o čistosti volitev pod novo vlado v nasprotju z volitvami pod vlado bana grofa Khuen-Hedervary-ja. Zbornica je na to prešla na dnevni red. Ban Pejačević je izjavil nastopno: Ker hočem, da se tudi pri nas

vede reforma političnega življenja v modernem smislu, sem stopil v zvezo s hrvatsko-srbsko koalicijo (Živahna pohvala in Živio-klici), ki je potem tudi izdelala parlamentarni reformni program. Obrnil sem se na vse člene zbornice s prošnjo, naj z združenimi močmi delajo na to, da se izvede ta program in one reformne predloge, ki jih je vlada predložila zbornici, da se končno uvedejo tudi pri nas moderne reforme. (Živahna pohvala in Živio-klici). Prihodnja seja jutri. — Po zaključku seje je priredilo občinstvo z galerije, kateremu se je pridružila velika množica ljudstva, ob pevanju patriotskih pesmi, vsklikanju „Doli z dr. Frankom“ in „Živio“-klici na resolucijske in na bana, spreved po ulicah. Sicer ni prišlo do nikakih nemirov. Za časa seje so imeli socijalni demokratje pred zborniško zgradbo demonstrativen shod v prilog splošne, enake in direktne volilne pravice.

Nemški list o avstro-ogrskem prestolonasledniku.

„Voss. Zeitung“ je pred par dnevi objavila uroden članek, v katerem se bavi z avstro-ogrskim prestolonaslednikom ter piše med drugim: Resnimi čustvi mora nadvojvoda gledati delovanje ogrskih ministrov, ki hočejo izvajati popolno državnoopravno ločitev od Avstrije. Vedno bolj in bolj da izključno, mora paziti na vojsko. Povsem razumljivo je, da smatra on kakor pogreško vsako popuščanje v vojaških stvareh nasproti Ogrski in da ni nagnjen ljudem, o katerih misli, da so slabo svetovali njegovemu stricu, cesarju Fran Josipu. — Potem govori list o spopadu med prestolonaslednikom in bivšim načelnikom generalnega štaba, grofom Beckom in pravi, da se je ravno prestolonaslednik protivil kandidaturi generala Pitreicha za to mesto ter da je vsled te krize pričakovati, da se imenovanje odgodi. Članek zaključuje z besedami: Čimdalje bolj se v politiki iztice oseba prestolonaslednika. On je sicer strasten in ni brez predsodkov; ali da je jaka individualnost, tega mu ne more oporekati nihče.

Drobne politične vesti.

Ustavljen list. Iz Belegrada javljajo, da je vlada ustavila list zarotnikov „Novi Pokret, ne da bi bila za to navela razlogov.

Neosnovana vest o povišanju učiteljskih plač na Ogrskem. Neka budimpeštanska korespondenca je pred par dnevi javljala, da je ministerstvo določilo 2 milijona za povišanje učiteljskih plač. Sedaj pa javljajo od kompetentne strani iz Budimpešte, da je omenjena vest popolnoma neosnovana.

Cesar v Budimpešti. Cesar se poda dne 20. t. m. v Budimpešto, kjer bo bival tri tedne, sicer deloma v Budimpešti, deloma v Gödölu.

Domače vesti.

Kam se je izgubilo krščansko mišljenje?! Kakor se nam zatija od raznih strani, je naše sporočilo o nesramnem žaljenju našega jezika, zagrešenem po katoliških duhovnih pri listu „Amico“, izzvalo med našimi ljudmi večinoma najhujše ogorčenje; med nekaterimi pa — osuplost. Ti poslednji, dobre dušice, dobrovoljčki, jednostavno niso mogli umeti, da bi bilo to možno, da bi moglo čustvovanje katoliškega duhovnika tako podivjati.

V obče pa se naglašja, da kaj takega nista zagrešila doslej ne „Indipendente“, ne „Piccolo“. Ta lista preganjata sicer naš jezik in vodita tudi kampanje proti slovenskim napisom, a delata vedno to z rjunege stališča, da je Trst italijansko mesto, kjer slovenski jezik nima nikake domovinske pravice! Ali do takega nesramnega žaljenja našega jezika — kakoršno je zagrešil „Amico“ — se nista drznila nikdar. Rečeni italijanski glasili odklanjata slovenski jezik, mu tudi glede vrednosti ne priznavata mesta poleg drugih kulturnih jezikov, tako zasramovala ga torej nista še. Lahko se torej reče z vso pravico, da je „krščanski“ „Amico“, kar se tiče nacijskega fanatizma, še bolj vroč za nekoliko stopinj, nego-li „Indipendente“ in „Piccolo“. In ljudje, ki so imeli dovolj prilike za spoznavanje italijanskih svečnikov iz vrst, ki jim je „Amico“ glasilo, nam zatrjujejo, da je bilo to že od nekdaj tako, da so ti „krščanski“ možje v svojem sovraštvu proti slovenski narodnosti veliko huji, nego-li katere-koli druge barve italijanski nacijsalisti.

To njihovo sovraštvo da je toliko, da ob njihovih izbruhih pozablja na vsake druge obzire. Posebno drastično in kričeče se je to pokazalo povodom italijanske kampanje v Rimu proti pokojnemu vladiki Sterku. Tedaj ni bila nobena laž, nobena kleveta, nobeno podtikanje dovolj grdo tem italijanskim fanatikom.

Pred leti se je bil začel od izvestne strani širiti nauk, da narodna ideja je zapuščina poganstva. Mi smo bili tedaj med prvimi, ki smo se najodločneje vrpli takemu nauku, uverjeni, da je ljubezen do svojega naroda plemenito etično čustvo, ki more le blagodejno, oplemenjuje in oplojuje vplivati na življenje in razvoj človeštva. A kar oplemenjuje in oplojuje, to ne more biti v nasprotju z načeli krščanstva! Ali nacijsalizem naših italijanskih svečnikov, ta pa je res popolnoma — poganski, kajti nima na sebi nič več blagega, milega — krščanskega. Krščansko mišljenje se je pri teh svečnikih popolnoma izgubilo!

Imenovanje v sodnijski stroki. Viši kancelijski ravnatelj Fran Cibej v Gorici je imenovan ravnateljem pisarn na višem sodišču v Trstu.

Razpolovljeni paragraf. V kraju R. (v Istri) je dvorazredna hrvatska in enorazredna italijanska šola. In to v istem poslopu in sedaj pod ravnateljstvom učitelja italijanske šole.

Učitelja hrvatske in italijanske šole sta bila prosila šolske oblasti dovoljenja, da bi smela poučevati učence v šolski sobi nemški jezik in sicer izven časa vsakdanjega šolskega pouka, dočim je učiteljica prosila, da ji dovolje na isti način poučevanje v ženskih ročnih delih. Poučevanje bi bilo brezplačno.

Prošnje so odpotovale na šolske oblasti. In te poslednje so jih rešile tako-le. Italijanskemu učitelju je dovoljeno izredno poučevanje v šolski sobi, hrvatskemu učitelju in učiteljici se pa po nekem paragrafu zabranjuje poučevanje!

Ljudje se čudijo in ne morejo umeti, kako more to biti; otrori hrvatske šole pa mislijo, da je italijanska šola nekaj večega in višega. Neki šaljivec pa je stvar drugače umel, on meni namreč, da se je oni paragraf — razpolovil. Ona polovica, ki dovoljuje, velja za italijanskega učitelja; druga polovica, ki ne dovoljuje, pa je ostala za hrvatskega učitelja in učiteljico!! O ubogi, ubogi paragraf!

Filijalka avstro-ogrške banke v Trstu. V številki od dne 26. oktobra t. l. smo poročali, da pri filijalki avstro-ogrške banke v Trstu nihče ne zna slovenski.

Na podlagi dobljenih pojasnil od mero-dajne strani smo se osvedočili, da so dva uradnika in dva slugi iste filijalke popolnoma večji slovenskega jezika ter da se postreže vsako stranko v onem deželnem jeziku, katerega se ista poslužuje.

Tobakarna v Sesljanu hšt. 8 se odda potom javnega natečaja.

Grozna posledica kadilčeve neprevidnosti. 21 letni voznik Fran Stare, stanujoči v Barkovljah št. 189, je bil prišel v nedeljo zvečer domov okolu polnoči. Bil je nekoliko vinjen. Mladenč je imel grdo navado, da je vsaki večer, ko je legel v posteljo, prižgal in pokadil še eno cigareto. Čeravno vinjen, je to storil tudi v nedeljo. Okolu 1. ure po polnoči je pa vse druge ljudi v hiši prebudil grozen krik: Fran Stare je vpil na pomoč. Domači so prihiteli k njemu in našli so ga v — goreči postelji. Revez je grozno vpil in se ni mogel ganiti s postelje. Le s težavo so ga njegovi domači vzeli iz ognja. Na to so ga položili na koleselj in ga z istim prepeljali v mestno bolnišnico, kjer so ga vsprejeli v VII. dermatološki oddelku. Tam so ga takoj položili v trajno mrzlo kopelj. Zdravniki so izjavili, da je njegovo stanje zelo opasno.

Samomor. 41 letni Josip Martinšič se je včeraj v jutro obesil v podstrešju hiše št. 13 v ulici dell'Olmo. Nesrečnik je se svojo družino stanovan v II. nadstropju iste hiše. Ko se je včeraj v jutro vzbudila njegova žena in je videla, da je on že zapustil posteljo, ga je najprej iskala po stanovanju, naposled je pa šla pogledat še v podstrešje in tam ga je našla obešenega. Začela je vpiti na pomoč, nakar so prihiteli nekateri sosedje, a eden teh je telefoničnim putem pozval na pomoč zdravnika se zdravniške postaje. Ko je pa zdravnik prišel, je takoj spoznal, da ne more ničesar več opraviti. Ob enem je konstatoval, da si je nesrečni Martinšič tudi prerazal vrat z britvijo, predno se je obesil.

Nesrečnemu možu — ki zapuša ženo in 5 otrok — se je pred 14 dnevi zmešala pamet.

Koledar in vreme. Danes: Stanislav Kostka; Gorislav; Nevenka. — Jutri: Jozafat, škof; Smiljan; Borislava. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 13° Celsius. — Vreme včeraj: lepo.

Društvene vesti in zabave.

„Slovansko pevsko društvo“ priredi prihodnjo nedeljo plesno zabavo v Sokolovi dvorani. Zabava bo trajala od 8. ure zvečer do polnoči. Neudje plačajo 1 krono, pevci polovico, pevke so vstopnine proste: dame 40 stot. Gospodje so naprošeni da pridejo črno oblečeni. Svira salonski orkester. Plesovodja g. Ivan Umek.

Občni zbor bratovščine sv. Cirila in Metodija pri sv. Jakobu se je vršil dne 28. m. m. v šolskih prostorih družbe sv. Cirila in Metodija. Udeležba je bila velika; šolska dvorana in bližnji prostori so bili vsi natlačeni. Zborovanje je otvoril predsednik g. Matija Škabar z navdušenim nagovorom. Na to je poročal tajnik g. Andrej Zink približno tako-le: L. 1886. se je ustanovilo društvo sv. Cirila in Metodija, da bi preskrbovalo cerkev sv. Jakoba s slovenskim petjem. To društvo se je l. 1893. preselovalo v bratovščino in je prevzelo skrb za slovensko petje po tržaških cerkvah, kjer se vrši slovenska služba božja. Po zadnjem občnem zboru se je zboljšalo petje v cerkvi sv. Jakoba, ker so se izbrali novi deški glasovi, ki so pevski zbor povečali in spopolnili. Tudi letos je pevski zbor bratovščine nastopil v procesiji S. R. Telesa. Ves zbor, izvežban, pel je ta dan krasno in veličastno. Tudi nasprotniki so se čudili temu petju po glavnih ulicah tržaškega mesta. Vsako delovanje je pri nas le žrtva. Utrgavati si svobodni čas in peti v bratovščini, je tudi žrtva.

Zunanje, vidno znamenje naše bratovščine je njena krasna zastava. In ta zastava priborila si je svoje častno mesto, s trudom, s skrbjo in s hudim bojem. Na trud, na požrtvovalnost bodimo pripravljeni vsi udje in bratovščina bo vedno bolj cvetela.

Tajnik je pozivljaj pevce k vstrajnosti, priporočal podpornim udom, da pridobe čim več udov, in se obrnil do marsikaterega pevca iz inteligentnih krogov, ki ima dober glas, ki je muzikalčno naobražen in ki ima veselje do petja, da naj podpira te pevce-delavce in naj pristopi v pevski zbor bratovščine. Tajnik se je spominjal slednjič umrlih udov, izrekal je javno zahvalo slovenskim tržaškim listom, ki so brezplačno priobčevali oznanila bratovščine, zahvaljeval se vsem dobrotnikom, ki so na kakršikoli način podpirali bratovščino. Glasom blagajnikovega poročila imela je bratovščina lansko leto dohodkov 1007 kron, stroškov 1039 kron, torej primanjkljaja 32 kron. Ta primanjkljaj se je pokrila z ostankom 194 kron iz leta 1904. Ostane torej čistih še le 162 kron.

Novi odbor je tako sestavljen: predsednik Matija Škabar, podpredsednik Ivan Prelog, tajnik Andrej Zink, blagajnik Luka Seražin; odborniki Anton Slamič, Ivan Macarol, A. Škapin, Štefan Renčelj in A. Zlobec.

Slovensko akad. društvo „Ilirija“ v Pragi bo imelo svoj V. redni občni zbor dne 14. listopada 1906. ob 7. in pol uri zvečer v prostorih restavracije „U Pokornych“ (Ječna ulica). Slovanski gostje dobrodošli.

Darovi.

Moški podružnici družbe sv. Cirila in Metoda je nabrala gospa Gerk Ana iz Škedenja na svatbi svoje vnukinje K 5'64; nadalje je darovala gospa Gerk Ana K 1.— Gerk Štefan K 1.— in Grgič Fran 20 stot. Nadalje je daroval cenilec prvi zaslužek K 4.— Na občnem zboru te podružnice se je nabral znesek K 6.82.

Narodna kuharica je izročila v trgovini g. Vrtočca 1 krono za dijaško kuhinjo. Denar se nahaja pri upravi „Edinosti“.

Ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metoda sta podarila Milka in Ivan 20 K. Ustopnino na „Svetčevem večeru“ so preplačali sledeči c. g.: Fr. Ivanišević, Barkovljan po 10 K, Rebek, N. N. po 7 K, N. N. 5 K, Furlani 3 K, Lota in Mara Gregorič, Gorjup J. Mrhar, „Zakasnica“, J. Knaus po 2 K, Kante M., Bandelj, Šuman Fr., Vl. Trnovec, S. Prelec po 1 K, Cink 80 st., N. N., Majcen, N. N., po 60 st., Jel, N. N., po 40 st.

Razne vesti.

* Število protestantov na svetu celotno protestantje sami na 180 milijonov. Naj-

več jih je v Ameriki, namreč 65 do 66 milijonov. Na Angležkem jih je 44 in pol mil., v Nemčiji 35 milijonov, na Švedskem in Norveškem 7 in pol, na Danskem 2 in pol, na Ruskem 6, na Ogrskem 4, na Nizozemskem 3, v Švici 2, na Francoskem pol in v Avstriji četrt milijona. Število protestantov v angleških naselbinah cenijo na 10 in po protestantskih misijonih 4 milijone.

Za nabiralce pisemskih znamk. Največjo znamko so izdale svoječasno Združene države po 5 centov. Znamka je bila namenjena za časopisne zavojce ter je bila 4 palce visoka in 2 palca široka. Najmanjša znamka pa je bila za 25 pfenigov, ki jo je leta 1857. izdala nemška država Meklenburg-Sverin ter je bila komaj četrti del tolika, kakor so navadne znamke. Vse države na svetu so izdale dosedaj 13.000 vrst znamk.

Za zatiranje tuberkuloze je namenjen v avstrijskem proračunu 2 mil. kron. Denar bo izročen društvu „Viribus unitis“, ki se bori proti tuberkulozi.

En ropar oropal ves vlak. Luksusvlak, ki vozi med Čikagom in San Franciskom je na odprti progi ustavil en edini ropar. Z revolverjem v roki je prisilil vse potnike spalnega voza, da so mu izročili dragocenosti in denar, ter je potem s plenom pobegnil.

Odstranjen dvoglavi orel v Budimpešti. V Budimpešti je bil z dovoljenjem mestnega sveta odstranjen s cerkve sv. Matije v Budimu dvoglavi orel. Nedavno temu sta tega orla v madjarskih barvah pobarvala dva vseučiliščnika. Tudi mesto Šopronj ima sfero z dvoglavim orlom. Na mestni hiši je velik dvoglavi orel ki ga nameravajo odstraniti.

Milanska razstava zatvorjena. V nedeljo je bila zatvorjena milanska razstava. Tu dan je razstavo obiskalo okoli 100.000 ljudi.

Književnost in umetnost.

„Svetčev večer“

v „Narodnem domu“ prirejen od ženske podružnice sv. Cirila in Metodija, v nedeljo, dne 11. novembra 1906.

Pred neposrednim utisom predvčerajšnje manifestacije slovenske oziroma slovenske misli, objavili smo v včerajšnji številki „Edinosti“ nekoliko misli, ki so imele pokazati, kako zadovoljne morajo biti narodne prireditelje z doseženim uspehom. Očrtali smo zunanji sijaj, lep efekt, ki ga je nudila dvorana z odrom. Manifestacija zahvale in spoštovanja za zaslužnega Svetca sprememila se je naenkrat v manifestacijo slovenskega patriotizma, dokaz, da je jubilar Svetec delal neizmerno mnogo za intelektualni in politični razvoj slovenskega naroda ter nam pokazal, da nam je treba še mnogo delati, da moramo doprinesiti še mnogo, mnogo žrtve, ako hočemo, da izbojujemo rešitev. Brez šol ni napredka — ali ker nam jih močnejši od nas ne dajo, moramo si jih ustanovljati sami. Na besnost in intranzigentnost naših nasprotnikov moramo odgovoriti z večnim podpiranjem naše družbe sv. Cirila in Metodija! V samopomoči je rešitev! Te lepe besede, ki jih je izrekla slavna gospodinja gosa Ponikvarjeva z globokim čustvom in veličastveno odločnostjo, izražajo položaj, v katerem se nahajamo, lepše nego dolge razprave. Bilo je res krasno slišati iz nežnih ust tisto, kar smo navajeni slišati na viharjih shodih — od izkušenih in manjše nežnih politikov. V resnici, človeku je prišla na um rimska matrona, mati Gaya in Grkinja — Spartanka, kako da v ognjevitim patriotizmu pozivlja za blagor domovine posestrime matere v boj za najsvetejše — to pot v boj, na lov za prosveto. Koliko zamore storiti mati, ki je prešinjena narodnim duhom! Gospa Ponikvarjeva si je bila tega svesta. V njenem pozivu na slovenske matere je bila izražena velika misija moderne matere in minol je čas, ko je mož hodil na lov, a je življenski smoter žene obstojal v obavljanju domačih poslov. Kakor hči svojega naroda je poklicana, da seveda na drugi način povspehuje realizacije narodnih idealov.

S tem se nahajamo pri prvi točki bogatega programa. Gospa Ponikvarjeva nam je v hvalevredni jasnosti in v lepi besedi podala sliko jubilarjevo. Svetec pravnik (notar) je postal narodni delavec. Vse evolucije njegovega bogatega življenja, od časa, ko je prišel pisati v politične časopise do leta 1864, ko ga je zaupanje naroda poslalo v deželni zbor, nam je spretna govornica stavila pred oči pravično in prozorno. Svetec je postal tudi državni poslanec in tukaj je prišel v položaj, da je zamogel o potrebah Slovencev interesirati tudi višje kroge. Prišlo je leto 1886. Vidimo ga v Ljubljani. Skupno z drugimi rodoljubi je postavil prete temljee družbi sv. Cirila in Metodija. S tem je storil delo, za katero nam mora biti slovenski narod na veke hvaležen. Ali Svetec ni se miroval. Ako avno so mu gmotni in moralni odnosi dovolili, da bi se bil umaknil zasluzeni mir in živel složno življenje —

deloval je naprej — dela tudi še danes, v visoki starosti 80 let. Vzglejmo se v Svetcu, temu kremen-značaju, temu uzor-rodoljubu! Gospa Ponikvarjeva je videzno čutila, kar je gororila. Pred ukusno okrašeno sliko proslavljenega Svetca položila je v imenu zbranega naroda prisego, da ne omagamo v težki borbi, da bomo čuvali, kar je naše, da bomo v delu za narod in v paroli „za domovino umreti“, nahajali vedno največji ideal. Tem izvajanjem je sledilo burno odobravanje.

Istemu predmetu so bili posvečeni Gregorčičevi stih „Svetcu“, ki jih je deklamirala gospica M. Skukova z navdušenostjo, kakoršno zamore roditi samo mladost in navdušenje za stvar. Močnim glasom in sigurnim nastopom je gospica Skukova podala dva predpogoja, ki sta neobhodno potrebna za vsako deklamatorično delo. Vzvišene misli Gregorčičeve dvigale so jo v višje sfere in s teh sfer nam je spopolnjevala sliko, podano nam od gospe Ponikvarjeve. „Slaven se vrača, zmagonosen“, je ena vodilnih misli Gregorčičeve pesmi. Vse delovanje, vse prizadevanje Svetčevu ni drugo nego klicanje po zmago. Da doseže to, dela „Svetec mlad — Svetec star!“ Slava takemu adamantus-u! Gospica Skukova je na vsak način bila kos svoji nalogi. Ako bi morda kdo prigovarjal preveliki gestikulaciji — moremo biti-li ti absolutisti? Ni-li ljubezen orkan, ki nas elementarno silo vleče kakor nabrekli vir v kraje, kjer preneha vsaka ljudska moč, kjer postajamo robovi čustev, in pozabljamo na vse, a vemo le eno: Da ljubimo? A gospica Skukova nam je predstavljala ljubav enega celega naroda za enega svojih velikih mož.

(Pride še).

Odvetniška tarifa. Določila o rabi hrvats. in slov. jezika v okoliših viših deželnih sodišč: graškega, tržaškega in zadarskega. Sodne pristojbine v postopanju po novih civilnopravnih zakonih s stvarnim kazalom. Uredil dr. E. Volčič. Prvi natis. Cena K 1.80 V Ljubljani 1906. Založil dr. E. Volčič. Tisk I. Blaznika nasl. v Ljubljani.

Knjižica, ki je v lepem, gladkem jeziku, skrbno in vestno sestavljena, je bila potrebna in bo slovenskim juristom gotovo dobrodošla. Tisk na zadnji strani ovitka navedene zbirke (zbornik civilnopravnih zakonov) o bilneško hrvatskim kazalom se je vsled o bilneško gradiva (900 strani) zakasnil, da bo pa knjigo koncem t. m. že dobiti po knjigarnah in da jo naročniki dobe prvi.

Brzobjavne vesti.

Vojna ladija „Panter“.

DUNAJ 12. — C. in kr. vojna ladija „Panter“ je predvčerajšnjim dospela v Colombo, kjer ostane 8 do 10 dni. Na ladiji vse zdravo.

Župan dr. Lueger.

DUNAJ 12. Kakor poroča „Rathhaus-korresp.“, se stanje župana dr. Luegerja vidno boljša in je nade, da prav v kratkem odpravi ter da zopet prevzame svoje uradno poslovanje.

Minister za deželno brambo zaprisežen.

DUNAJ 12. Cesar je danes predpoldne zaprisegel ministra za deželno brambo FZM Latscherja kakor tajnega svetnika.

Predsednik dr. Steinbach.

DUNAJ 12. Neka lokalna korespondenca poroča: Predsednik najvišjega sodišča dr. Emil Steinbach se je od svoje bolezni popolnoma oporavil ter se je v soboto odpeljal na izprehod.

Češka zmaga v Budjejevicah.

BUDJEJEVICE 12. (Priv.) — Čehi so zmagali s 102 glasovi.

BUDJEJEVICE 12. Na občinskih volitvah v tretjem volilnem razredu je bilo oddanih 3937 glasov, od teh so dobili Nemci 1914, Čehi pa 2010 glasov, 2 glasa sta bila razcepljena, 5 glasovnic je bilo praznih, 6 pa neveljavnih.

Deželnozbornske volitve na Moravskem.

DUNAJ 12. Včeraj so se na Moravskem vršile deželnozbornske volitve splošne volilne kurije, ki obsegajo 14 čeških in 6 nemških volilnih okrajev. V čeških okrajih sta bila izvoljena 2 socijalna demokrat in 3 katoliški nacionalci; potrebnih je 9 ožjih volitev. V nemških volilnih okrajih sta bila izvoljena 2 liberalca in 1 socijalni demokrat; potrebne so 3 ožje volitve.

Norveška kraljeva dvojica.

LONDON 12. Kralj in kraljica norveška sta dospela danes v Windsor.

Velik štrajk ameriških železničarjev pred durmi.

LONDON 12. „Daily Chronicle“ poroča iz New-Yorka: Štrajk silne dimenzije utegne izbruhniti tukaj na železnicah. Okoli 100 tisoč uslužbencev železnice Erie, Delaware, Lackavane, ter newyorških centralnih železnic

pričakujejo zvršetka pogajanj o vprašanju štrajka. Večina je za to, da se proglasi štrajk. Gre se za vprašanje plače in za vprašanje dnevnih delavnih ur. Ako štrajk res izbruhne, bo ustavljen promet na najvažnejših železniških progah, kar povzroči ogromno škodo z nedoglednimi posledicami. Doslej so stopili v štrajkovsko gibanje le nižji zavirači in težaki. Skušajo, da bi se jim pridružili tudi strojevodje.

Rusija.

PETROGRAD 12. V novi vojni ladije-delnici je bila spuščena v morje križarka prvega razreda „Palada“ od 7887 tonelat n 21 vozlov brzine. Ladija bo imela 38 topov različne velikosti in dva aparata za metanje torpedov.

VLADIVOSTOK 12. (Petr. brz. agent.) Začasno vojno sodišče v Radolnaji je danes izreklo obsodbo nad vojaški trdnjave, ki so se udeležili punta dne 23. oktobra t. l. Glavni obtoženci so ubežali iz zapora. Od 107 navzočih obtožencev jih je bilo 43 obsojenih na vojno ječo, 44 v disciplinarne kazni, ostali so bili oproščeni.

Trgovina.

Borzna poročila dne 11. novembra.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.12—19.15, angleško lire K — do —, London kratek termin K 241.35—241.65 Francija K 95.55—95.75, Italija K 95.67—95.90 — italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.55—117.75, nemški bankovci K —, avstrijska enotna renta K 98.95—99.25, ogrska krona renta K 94.65—94.95, italijanska renta K —, kreditne akcije K 674.— 676.—, državne železnice K 674.50—676.25 — Lombardi K 170.— 172.— Lloydove akcije K 815.— 825.— Srečke Tisa K 331.75—335.75, Kredit K 496.— do 493.—, Bodenredit 1890 K 302.— 310.—, Bodenredit 1889 K 302.— 310.—, Turške K 160.— do 162.— Srbske — do —

Dunajska borza ob 2. pop.

	predvčeraj danes
Državni dolg v papirju	100.10 100.15
„ srebrn	100.10 100.15
Avstrijska renta v zlatu	117.— 117.05
„ v kronah „	99.05 98.95
Avstr. investicijska renta 3 „	89.37 89.45
Ogrska renta v zlatu 4 „	112.85 112.80
„ v kronah 4 „	94.30 94.75
„ 3 „	83.85 83.90
Akcije nacionalne banke	1747.— 1749.—
Kreditne akcije	675.25 674.75
London, 10 Lstr.	241.15 241.95
100 državnih mar.	117.55 117.57
20 mar.	23.50 23.48
20 frankov	19.16 19.15
100 ital. lir	95.70 95.65
Cesarski cekini	11.31 11.31

(Dalje na četrti strani).

Tujci v hotelu „BALKAN“

Na novo so došli:

Hveem H., častnik, HOSTIM: Jelenc M., zasebnik, CELJE; Cioekkanowsky K., KRAKOVO; Schindler M., zaseb., PREBNITZ: Student A., zas., ZAKOWITZ: Matzek F., LJUBNO; Jenull H., trg., LJUBNO; Winkler D., trg., BUDIMPEŠTA; Može J., trg., VIPAVA; Oulinger A. zasebnik, REKA; Palman J., zaseb., SESLJAN; Draksler F., trgovec, LJUBLJANA; Sutej A., trgovec, ZAGREB; Gadi C. trgovec, DUNAJ; Kromuš J., inženir, GRADEC; Panesić A., odvetnik, INOMOST; Finardi A., trgov., RIM; Ivančič M., pos., LJUBLJANA; Sović B., zas. SUSA; Gosković J., učitelj, VRBNIK.

Zlate kolajne:
DUNAJ - TURIN
PALERMO

L. Magrini & Figlio

Zlate kolajne:
DUNAJ - TURIN
PALERMO

TRST, ulica S. Giovanni št. 2 (Palača Salem) Telef. 1354

ODLIKOVA TOVARNA IN ZALOGA

GLASOVIRJEV

Specijalizirana priznanih in najboljih pianinov. Zaloga klavirjev. — Izključno zastopstvo dverne tovarne glasovirjev Friedrich Ehrbar na Dunaju. Koncertni klavirji Ehrbar so na razpolago gg. koncertistov. — HARMONIJI, ELEKTR. AVTOMATSKI PIANINI, PHONOLO. — Daja v najem, v zameno, na obroke. Popravila, akordira. Cene zmerno.

Serravallo-vo železnato kina vino

za bolehe otroke in rekonvalescente.

Prozročna voljo do jedi, utrjuje želodce in ojačuje organizem.

Priporočeno od najslovejših zdravnikov v vsah slučajih, kadar je treba se po bolezni ojačiti.

Odkriveno s 16 kolajnami na raznih razstavah in z nad 3000 zdravniškimi priporočili.

I. SERRAVALLO

— Trst —

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

Najuspešnejše sredstvo proti

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

revmatizmu in protinu

je **TEKOČINA GODINA** prirejena v Trstu Rafaela Godina, lekarna „Alla Madonna della Salute“ pri od lekarnarjev: sv. Jakubu in Josipa Godina, lekarna „All' Igea“, Farneto 4.

Steklenica stane K 1.40. Iz Trsta se ne odposilja manje od 4 steklenice proti pošt. povzetju ali proti anticipatni pošiljati zneska 7 K franko poštne in zavoja.

Naznanilo dobrim materam!

Za praznik sv. Miklavža ima Prodajalnica drobnarij blaga in igrač

ulica Farneto štev. 3

VELIKO IZBERO punčk vsake velikosti in kakovosti. — Škatle igrač, meče, puške, bobne, orglice, ter najrazličnejše glasbene igrače, ter druge predmete za pisarne in sole vse po izredno nizkih cenah

Dr. Fran Korsano

specijalist za sifilitične in kožne bolezni itd. v Trstu ima

svoj ambulatorij

v ulici S. Nicolò št. 9 (nad Jadransko Banko)

Sprejema od 12. do 1. in 5.1/2 do 6.1/2 popol.

Sprejemajo se vsakovrstna dela in po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko

Tovarna pohištva

RAFAEL ITALIA

Velikansko skladišče in razstava

pohištva in tapetarij

TRST

ulica Malcanton štev. 1

po zelo nizkih cenah.

Denarna posojila v vsakem znesku, proti jamstvu, zamorejo dobiti osebe vsakega sloja toliko na osebni kolikor na hipotekarni kredit, pod ugodnimi pogoji. Hipotekarna posojila, v vsakem znesku se dajejo po želji strank proti primernim obrestim oziroma proti amortizaciji. Obrniti se je na JOSIPA ZIDARI, ulica della Caserma št. 14, I. nadst. od 9.—12. predpol. in od 3.—6. popoldne.

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi

ulica Tessa št. 52. A (lastna hiša).

ZALOGA:

PIAZZA ROSARIO (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nobene konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko

Pariška in londonska borza.

Pariz: (Sklep.) — Francoska renta 95.57, italijanska renta 103.50, španski exterior 94.87, akcije otomanske banke 656 — Menjice na London 252.63.

Pariz: (Sklep.) Avstrijske državne železnice — Lombardi 181 — unificirana turška renta 93.75 avstrijska zlata renta 98.05, ogrska 4%, zlata renta 96.20, (?) Landerbank —, turške srečke 154 —, pariška banka 16.10, italijanske meridionalne akcije 795 — akcije Rio Tinto 18.77 Trdna.

London: (Sklep.) Konsolidiran dolg 86 1/2, srebro 32 1/2, Lombardi 7 —, španska renta 93 1/2, italijanska renta 102 1/2, tržni diskont 6 —, menjice na Dunaju —, Stalna.

Tržna poročila 12. novembra.

Budimpešta. Pšenica za april K 14.86 do K 14.88, rž za april K 13.16 do 13.18, oves za april K 14.34 do 14.36, koroza za maj 10.28 do 10.30.

Pšenica: ponudbe pčle, povračevanje s ednje, tendenca stalna. — Prodaja: 40.000 met. stot. deloma za 5 stot. višje, druga žita nespremenjeno. Vreme: mrzlo.

Hamburg. (Sklep. pop.) Kava Santos good average, za december 35 1/2, za marec 36 1/2, za maj 36 3/4, za september 37 1/2. Stalna. Kava Rio navadna loco 35—39 navadna rečna 38—40 navadna dobra 41—43.

Hamburg. (Sklep.) — Sladkor za november 17.65, za dec. 17.30, za jan. 17.84, za februar 18.00, za marec 18.10, za april 18.20. — Stalna. Vreme: lepo.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tekoči mesec 44 —, za december 44 —.

New-York. Kava Rio za bodoče dobave. Mirno, nespremenjeno, za 5 stotink višje. Prodaja: — vreč.

London. Sladkor iz repe surov, 4 3/4, 8 1/2. Mirno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 18 —, za december 18 —, za jan.-april 18 —, marec-junij 18 — (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 23.15, za december 23.20, za januar-april 23.25, za marec-junij 23.30 (stalno). — Moka za tekoči mesec 31.35 za december 30.60, za januar-april 30.25, za marec-junij 30.45 (stalno). — Repično olje za tekoči mesec 80 1/2, za december 80 —, jan.-april 77 —, za maj-avgust 67 —, (trdno). Spirit za tekoči mesec 41 1/2, za mesec december 41 1/2, za januar-april 43 —, za maj-avgust 44 1/2, (stalno). — Sladkor surov 88 —, nov 23 1/2 — 24 —, (mirno), bel za tekoči mesec 27 —, za december 27 1/2, (za januar-april 27 1/2, za marec-junij 28 1/2, (stalno) rafiniran 59.50—60 —. Vreme: lepo.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; mastnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Veletrgovina

Luigi Trevisan, Trst razpošilja kavo, riž, olje

F. Ščuka

prodaja kuhinjsko opravo: omare, mize itd. iz prve roke. Ferriera 25.

Prva slovenska zaloga

in tovarna pohištva ANDREJ JUG — Trst, ulica sv. Lucije št. 18 (za deželnim sodiščem). Cene brez konkurence. — Svoji k svojim!

Iščem dobrega

in stavbenega mizarja. Fran Dolenc na Opčinah. 1312

V Ilirski Bistrici

10 minut od postaje St. Peter-Reka je na prodaj posestvo iz proste roke. Žaga, vodna moč, mlina, dvorišče, gospodarsko poslopje in nekaj zemljišča. Več pove „Inseratni oddelek Edinosti“. 1316

Za prodati

je možka zimska suknja, karera je stala 100 kron. Sedaj se proda za 50 kron. Obniti se je v ulico Chiozza št. 17. Krojačnica Jerič. 1315

Krčma „Al Trifoglio“

(ulica Belvedere št. 7) Toči se istrsko, vipavsko in dalmatinsko vino. Dober kraški teran. Izvrstna kuhinja. Priporoča se sl. občinstvu Katarina Vatovec.

Odda se

v najem soba z 2 posteljama. Ulica Pierluigi da Palestrina 6. 1308

Mož dvaintrideset let

ki je zvršil kadetno, pošljedeško in pred nekolicimi tedni trgovsko šolo z odliko, išče posla. — A. T r o b e c, Sv. Ivan — Trst 1279

Proda se

v najlepšem kraju mesta trgovina z mešanim blagom. Dohodek pod garancijo gotov. Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“. 1282

Proda se

v Rocolu 450 klast. zemlje s hišami in hlevi vred, pripravno za zidanje in trgovino. Studenec z vodo, letnih dohodkov 2.250 kron. Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“. 1283

Hišico in vrt

dve sobi, kuhinja, klet, hodnik, Rojan št. 50 visoko, v čistem zraku, brez burje (na Lajnarijih) proda za gl. 1300 (izplačati treba samo gl. 300) Josip A h t i k posojilniški uradnik v Kopru. 1294

Išče se

čevlarski pomočnik. Istrska ulica št. 218, nasproti katoliškega pokopališča, Dragotin Jurič. 1270

Pri sv. Ivanu

oddaja se v najem ali proda nova hiša z vodnjakom in vrtom primerna za eno družino. Več se poizve pri Persič u v sv. Ivanu št. 863. 1308

BRAVO

Najboljše in najnovejše čistilo za kovine

Glavni zastopnik:

EUGENIO COSTANTINI

Via Lavatoio št. 5

Vsaka šivilja

ali družina, naj takoj naroči ter poskusi le 3 mesece MODELBLATT GENRE PARISJEN. Najboljši in najcenejši list v barvni izdaji z 60 slikami v vsakem jeziku. — Natančna pojasnila v dveh ureznih polah: Administracija Genre — Parisien — Trient.

Pridite vsi!

V gostilni ulica Belvedere št. 17 ima lastnik orkestron »JUNO«, kateri svira navlašč za Slovence izbrane narodne pesmi. Toči se vsakovrstna nova in stara vina po jako nizkih cenah. HENRIK KOSIČ, lastnik.

Električno vpeljavo

izvršuje

Franjo S. Dalsasso

TRST

ulica S. Spiridione št. 6.

Posojila daje Otto Klenoch Berolin, Schönhau-ser Allee 123. (Priložiti je potrebno za odav-vor.) Stroški bodo odbiti od posojila. Nikakih predplačil.

Prva avtorizovana agencija za posredovanje „Gambri-nus“

(Prima autorizata agenzia di mediazione „GAMBRINUS“) v ulici Far-neto št. 10, II. nadstr., se priporoča gospo-dom gostilničarjem in krčmarjem ki žele kupiti ali prodati gostilno, krčmo in pivarno v mestu ali okolici, ki iščejo najem-nike ali drugo osobje, oziroma zaloge, naj se obrnejo edino na omenjeno agencijo.

MARIO JESURUM.

SLOVENC!

Prihajajte ku-povati vsako-vrstne jestvine v prodajalnico kolonijalnega blaga in jestvin

Francesco Zanier

ulica Cecilia 14 (ogel ulice Ruggero Mana) kjer najdete vedno sveže blago.

ANTON KUKIZ

Trgovina, oziroma krojačnica

Trst, ulica Torrente št. 34 (v novi hiši)

„Alla nuova città di Trieste“.

VELIKA ZALOGA

izgotovljenih oblek za odrasle in dečke vsake vrste.

Delavske hlače prve vrste, kakor tudi blago vseh vrst iz najpopolnejše novosti.

OTVORIL SE JE

veliki bazar blaga v partijah

v ulici Gioachino Rossini št. 30

Najnižje cene.

Liniment Capsici C.

namočestek za

Anker-Pain-Expeller

Pri nakupovanju tega priznanega najizvrstnejšega, božalnega mazila, ki se dobi v vseh lekarnah naj se vedno pazi na znamko „SIDRO“.

Lekarna

dr. RICHTERJA

v PRAGI.

Podpirajmo

Dijško

podporno

društvo

v TRSTU

Na prodaj so: ena hiša v ulici S. Cilino s 150 sežnji zemljišča; dve hiši v isti ulici z 200 sežnji zemljišča; stavbišče na Greti 110 sežnji zemljišča; zemljišče v ulici del Eremo, voda iz Brojence, plin, vodnjak, stavbišče pripravno za dvorec, vozna cesta; en nov dvorec pri sv. Ivanu, nova hiša, prosta davka za 11 let, vrt voda, plin, ob glavni cesti. — Obrniti se je na

RAFAELE BIZZAI TRST, Corso št. 22, II. nadstr.

Velika zaloga koles (bicikljev)

Germania in Nazionale

koles na bencin (motociklet) RÖSSLER & JAUERNIG pri kolesih in motocikletih potrebnih pritisklin

mehanična delavnica in kolesarska šola

GIUSEPPE EGGER

TRST — Piazza della Caserma št. 3

BOGOMIL PINO

bivši urar v Sezani

javlja svojim cenjenim odjemalcem da je odprl svojo novo

prodajalnico ur

v TRSTU, ulica Vincenzo Bellini št. 13

nasproti cerkve sv. Antona novega.

Prodaja vsakovrstne ure in popravlja iste po zmernih cenah in z jamstvom.

Angelo Lizza

slikar, dekorater, slika izveske itd., lakir v

Trst — ulica Paduina št. 9

(vogal ulica Chiozza).

Vsprejema vsakovrstno dekoracijsko, umet-niško delo, kakor sobe izveske in lakiranja.

VELIKA ZALOGA

praznih buteljk

TRST

ulica delle Ombrelle št. 5

Guido e Nogo Coen

100.000 buteljk od šampanjca

za refošk

Prodajejo in kupujejo se buteljke vsake vrste za refošk, šampanje, bordeaux, rensko vino, konjak itd. itd. VELIKA ZALOGA Buteljk od pol litra, 1 litra in 1 in pol litra. Damjane iz stekla opletene

Prevzamejo se dopošiljave na deželo.

Kupuje se razbito steklo vsake vrste.

OFOTOZOOMOZOOMO

Odhajanje in prihajanje vlakov

Državne železnice

Veljaven od 1. oktobra 1906 naprej

Odhod iz Trsta (Campo Marzio)

Trst—Rovinj—Pula (Dunaj)

5:30 0 Herpelje—Rovinj—Pula.
7:20 0 Herpelje—Divča—Dunaj.
8:50 0 Herpelje—Rovinj—Pula.
4:— 0 Herpelje—Rovinj—Pula (Divča—Dunaj).
7:40 B Herpelje—Divča—Dunaj.
(Kanfana—Rovinj: 6:50, 9:20, 3, 8:15)

Ob nedeljah in praznikih: 2:26 Boršt—Drag.
Herpelje—Divča.

Trst—Buje—Poreč.

6:10 0 Koper—Buje—Poreč in medpostaje.
3:10 0 Koper—Buje—Poreč in medpostaje.
6:15 0 Koper in medpostaje (le do Buja)

Trst—Gorica—Jesenice—Celovec—Beljak—Monakovo.

6:— 0 do Gorice in medpostaje (Prvačina—Ajdo-vščina: 9:57)

7:25 B Gorica (Prvačina—Ajdo-vščina 9:57) Jesenice—Beljak—Celovec—Praga.

9:— 0 Opčine—Gorica (in medpostaje) Jesenice—Beljak—Monakovo.

12:50 0 Opčine—Gorica (in medpostaje) (Prvačina—Ajdo-vščina: 3:27) Jesenice—Celovec.

3:45 B Opčine (vlak se vstavi samo za vstop) Gorica (in medpostaje) Jesenice—Beljak—Celovec—Praga.

4:35 0 do Gorice in medpostaje.

7:45 0 Opčine—Gorica (Prvačina—Ajdo-vščina: 9:57) Jesenice—Beljak—Monakovo.

Ob nedeljah in praznikih: 1:40 0 do Gorice (Prvačina—Ajdo-vščina: 4:20)

ODHOD iz Gorice v Ajdo-vščino: 9:15, 2:45, 9:01

Prihod v Trst.

Pula—Rovinj—(Dunaj)

7:45 0 z Dunaja—Divča—Herpelj in medpostaj.
9:40 0 z Pule—Rovinja—Herpelj in medpostaj.
11:05 0 z Dunaja—Divča—Herpelj in medpostaj.
6:30 0 z Pule—Rovinja (Divča—Dunaj) Herpelj in medpostaj.
10:25 B iz Pule, Rovinja (Divča—Dunaj) Herpelj.

Ob nedeljah in praznikih: 9:25 iz Herpelj in Divča.

Poreč—Buje—Trst.

9:20 0 iz Buja, Kopra in medpostaj.

12:55 0 iz Poreča, Buja, Kopra in medpostaj.

9:35 0 iz Poreča, Buja, Kopra in medpostaj.

Monakovo—Praga—Celovec—Jesenice—Gorica—Trst

5:— 0 iz Monakova, Celovca, Jesenice, Gorice, Opčin in

7:15 0 iz Gorice in medpostaj.

12:— B iz Praga, Dunaja, Celovca, Gorice.

2:04 0 iz Celovca, Trbiža (Ajdo-vščina) Gorice, Opčin.

6:25 0 iz Monakova, Beljaka, Jesenice, Gorice, Opčin.

8:25 B iz Praga, Celovca, Beljaka, (Ajdo-vščina) Gorice.

11:00 0 iz Celovca, Trbiža, Gorice, Opčin.

Ob nedeljah in praznikih: 9:40 0 iz Gorice (Prvačina—Ajdo-vščina) in medpostajami.

Južne železnice.

Odhod iz Trsta (Piazza della Stazione)

V Italijo preko Červinjana in Benetk.

5:50 B preko Červinjana v Benetke, Rim, Milan, Vi-

dem, Pontebe, Čedad in B do Kormina (Cor-

mons) preko Nabrežine.

11:50 0 preko Červinjana v Benetke—Milan (se zvezo na Videm in Čedad).

5:30 B preko Červinjana v Benetke, Milan, Rim (se zvezo na Videm).

V Italijo preko Kormina in Vidma.

8:25 B preko Nabrežine v Kormin, Videm, Milan, Rim.

8:55 0 v Kormin (se zvezo na Červinjan in Ajdo-vščino) Videm, Benetke.

4:25 0 v Kormin (se zvezo v Ajdo-vščino) Videm—Milan itd.

Do Gorice—Kormina—Červinjana.

6:25 0 do Gorice, preko Nabrežine (se zvezo v Ajdo-vščino)

1:00 0 do Kormina preko Bivla.

9:05 B do Kormina (se zvezo na Červinjan).

Trst—Ljubljana—Dunaj (Reka—Zagreb—Budimpešta) Ostende.

7:55 B v Ljubljano, Dunaj, Reko Zagreb, Budimpešta.

9:55 0 v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešta.

6:00 0 v Ljubljano, Dunaj, Reko.

6:25 B v Ljubljano, Dunaj, Ostende, Reko.

8:30 B v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešta.

11:30 0 v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešta.

Ob nedeljah in praznikih: 2:45 0 preko Bivla do Kormina in medpostaje. 4:00 0 Miramar, Grinjana, sv. Križ Nabrežina.

Prihod v Trst.

iz Italije preko Červinjana in Kormina.

8:40 0 iz Kormina in Červinjana preko Bivla.

9:— B iz Kormina preko Nabrežine.

10:38 B iz Kormina (zveza z Ajdo-vščino) in iz Červinjana.

11:28 0 iz Kormina preko Nabrežine.

4:10 0 iz Kormina (zveza z Ajdo-vščino) in iz Červinjana.

7:15 0 iz Červinjana.

7:45 B iz Kormina (zveza z Ajdo-všč.) preko Nabrežine.

8:35 B iz Kormina (zveza z Ajdo-všč.) preko Nabrežine.

10:45 0 iz Kormina in B iz Červinjana.

Ob nedeljah in praznikih: 11:47 0 iz Kormina in medpostaj preko Bivla.

Z Dunaja (Ostende in Londona) Ljubljane, Zagreba, Budimpešta in Reke.

6:30 B z Dunaja, Ljubljane, Ostende in Londona.

7:20 0 z Dunaja, Ljubljane, Zagreba in Budimpešta.

9:— B z Dunaja, Ljubljane, Zagreba, Budimpešta in Reke.

10:25 0 z Dunaja, Ljubljane in Reke.

5:35 0 z Dunaja, Ljubljane, Zagreba, Budimpešta.

8:35 B z Dunaja, Ljubljane, Zagreba, Bdpst in Reke.

Ob nedeljah in praznikih: 10:35 0 iz Nabrežine, sv. Križa, Grinjana in iz Miramara.

Opazke: Debele in podčrtane številke značilno popolne. 0 — Osební vlak in B — Brzovlak.

Električna železn